

at de, som ere villige til at gaae med Udvalget under den 14de Afstemningspost, ogsaa kunde gaae med under den 12te Post i den Forvisning, at der ved 3die Behandling vil fremkomme et saadant Endringsforslag, som gjør det aldeles klart, at det ikke har været Hensigten med denne Bestemmelse at tilsnige sig Noget, som man ikke ligefrem har udtalt. Naar den sidste ærede Taler med Hensyn til Domainekirkerne bemærkede, at man der kunde være ganske tryk, fordi Bygningsinspecteuren efterseer disse Kirker i Forening med Proosten, saa nærer jeg dog Tvivl om, at Bygningsinspecteuren just hvert Aar kommer omkring til alle Domainekirkerne. Jeg tror, at det vil være hensigtsmæssigt, og at det endog vil kunne være i Monarchiets Interesse, at der foretages Syn ligesaa godt ved Domainekirkerne som ved de private Kirker, da det ikke er umuligt, at der saa ved en lille Reparation kan afsværges, at man i et følgende Aar kommer til at foretage en ganske anderledes omfattende og kostbar Reparation, og jeg kan ikke finde noget Anstødeligt i, at der ved Domainekirkerne foretages de samme aarlige Syn som ved de private Kirker. Naar Domainerne i Kirker i Kongeriget, saa træde de i saa Henseende i Række med de Private, og jeg seer ikke, at der kan være nogen Grund til at stille dem anderledes med Hensyn til det aarlige Syn end alle Andre.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Det er heller ikke min Mening, at Domainekirkerne skulle stilles paa anden Maade, men jeg mener, at det vil være hensigtsmæssigt og meest betryggende at faae det særlige Tilsyn med dem organiseret paa en anden Maade, som jeg har tilladt mig at antyde. Hvad de Bemærkninger angaaer, der ere gjorte med Hensyn til min Ytring om, at der muligen kunde være Anledning til at give ogsaa Private eller Menigheder en saadan Fritagelse for det aarlige Syn, da er det en Selvfølge, at jeg har meent, at det ogsaa for deres Vedkommende kun kunde stee, naar der var truffet anden betryggende Foranstaltning. Jeg anseer det for muligt, at anden betryggende Foranstaltning ogsaa vil kunne træffes af Private, men hvad jeg saa Henseende har bemærket,

angaaer jo ialtsald kun en administrativt Anvendelse af Loven. Jeg maa dog bede dem, der ere imod Udvalgets Endringsforslag under Nr. 12, at de ville stemme derimod, selv om de ville stemme for Forslaget under Nr. 14. Det forekommer mig, at det maa træde klart frem, hvad Meningen er med Nr. 12, førend man kan stemme derfor. Hvad Nr. 14 angaaer, kan jeg ikke være enig i de forskellige Bemærkninger, som herom ere fremkomne fra Udvalgets Side. Det er ganske rigtigt, at en Deel af disse Kirker ere afhændede, men jeg mener tillige, at der ikke derved er opgivet Noget af den lovgivende Magts Souverænitæt, som selvfølgelig maatte blive bevaret; de maae selvfølgelig være undergivne den lovgivende Magts Bestemmelse om, hvorledes de skulle være indrette, af hvilken Størrelse osv. Man betragter Forholdet, som om der ikke var andre Kirker end de, der ere i privat Eie, men det er en fuldkommen Misforstaaelse. Der er en Mængde Kirker, som ikke ere i privat Eie, og det er en besynderlig Misforstaaelse, naar man vil benagte den lovgivende Magts Myndighed over de Kirker, der eies af Private. Vi have ikke saadanne Kirkefyfster, der skulle kunne råade over deres Kirker og udelukke dem fra den lovgivende Magts Bestemmelse. Alt Sigt kunde man ligesaa godt paaberaabe sig med Hensyn til Eiendomme, der ere afhændede af Kronen; man kunde ligesaa godt med Hensyn til saadanne Eiendomme sige, der kan ikke paalægges nye Skatter, der kan ikke gjøres det og det, de ere unddragne den lovgivende Myndighed. For mig er det aldeles klart, hvad jeg har bemærket med Hensyn til Kirkegaardene, at det aldeles ikke har været underkastet nogen som helst Tvivl, at hvormange der end kom til at ligge paa Kirkegaardene, skulde Kirkeeieren dog staae Plads til dem. Om der kom en Fabrik med 400 Mennefter, skulde Kirkeeieren dog staae Plads til disse paa Kirkegaarden. Denne Forpligtelse til at sørge for de Døde er for mig afgjørende for, at Kirkeeierne ogsaa skulle sørge for de Levende. Naar jeg ikke har afgjort stillet mig imod § 14, er det, fordi jeg haaber, at Domstolene ville give min Mening Medhold, og skulde det ikke være Tilfældet, anseer jeg Regjeringen ikke alene for berettiget, men for